

СТ А Н О В И Щ Е

от професор д-р инж. **Йордан Стойчев Ботев**, с основна месторабота в катедра „Публична администрация“ на Философски факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“, научно направление 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление

ОТНОСНО: Придобиване на образователна и научната степен „доктор“, научно направление 3. Социални, стопански и правни науки, по професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (публична администрация)“ с кандидат **Дима Стефанова Карова**

Представеният труд от кандидата Дима Стефанова Карова е на тема: „Съвременни насоки за организация и управление на системата за ефективен допинг контрол и превенция в Република България“. Той се състои от увод, три глави, заключение, използвани съкращения, библиография и приложения и е с общ обем от 219 страници.

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение

Изследваният проблем е актуален и значим в научно и научно-приложно отношение.

Актуалността се определя от:

- Борбата срещу допинга в спорта в световен мащаб и задълженията на Република България за провеждане на антидопингова политика, произтичащи от подписани и ратифицирани международни конвенции в тази област;

- Необходимостта от хармонизиране на нормативната уредба в страната по отношение на допинг контрола, в т.ч. и за превенция срещу употребата на забранени стимулиращи вещества.

В научно и научно-приложно отношение значимостта на този труд се предопределя от недостатъчните научни изследвания, които да са практически ориентирани към организацията и управлението на допинг контрола. Резултатите от едно такова изследване са приложими както за

органите на управление на допинг контрола, така и към служителите в администрацията и специалистите, които са свързани с тази дейност.

2. Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд

Целта на представения труд – разкриване на процеса на прилагане на нормите на международното право и създаване на ефективни институционални структури и механизми за организация и управление на антидопинговата система в Република България, е обоснована, а поставените в работата задачи предполагат нейното изпълнение.

3. Съответствие между избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд

Основната теза в дисертационното изследване е, че: *Остарялата и недостатъчно ефективната система за допинг контрол в Р. България не отразява настъпилите съществени промени в борбата срещу допинга в спорта в световен мащаб, което налага текущо актуализиране на националното законодателство в съответствие с международно-правните правила и норми с оглед изграждане на ефективна антидопингова система в страната.*

За събирането на необходимата информация са използвани експериментално-аналитични методи: сравнителен анализ, оценка, анализ на разходи-ползи и полза-ефект, емпирични методи – оценка на документи, анализ на статистически данни и др. Избраните методи са подходящи за постигане на поставената цел в работата и допринасят за направените верни изводи от изпълнените задачи.

4. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд (описание и оценка)

Резултатите от работата потвърждават заявената от автора теза. Приносите могат да се разделят на:

А) Научни приноси;

- Цялостно и точно е установен административният модел на Световния регулаторен орган в антидопинговата дейност – WADA и са

изведени структурните механизми на функциониране на световната антидопингова система.

В тази връзка правилно е определена основната роля на Световния антидопингов Кодекс (стандарт, ниво I), на WADA за хармонизиране на антидопинговата дейност по света. Изведена е значимостта на принципа „съответствие с Кодекса“, както и механизмите за санкциониране на страните, подписали Кодекса, при неспазването му.

- Успешно е направен цялостен системен анализ на антидопинговата дейност в България за периода от 80-те години;

В тази насока е направен сполучлив опит за системен анализ и разкриване на характерните особености на дейността на Българската лаборатория за допингов контрол, като част от Системата за допинг контрол и превенция в България. Изведени са факторите, от които зависи нейната акредитация към WADA.

- Дефинитивно точно е определен структурният и функционален обхват на системата за допинг контрол и превенция в България;

- Обхватно е направена оценка на въздействие на политиката в областта на борбата срещу допинга, предвид концепцията за общественото благосъстояние, разработена от У. Парето.

Б) Практико-приложни приноси;

Предлаганите авторски мнения и предложения, които имат практико-приложна стойност са:

- Разработената рамка за стратегически план на антидопинговата дейност в България;

- Предложеният концептуален модел за организация и управление на съвременна система за допинг контрол и примерна национална антидопингова програма като част от стратегическия план;

- Анализът и изводите от разходи/ползи на дейностите, свързани с допинг контрола, извършен в съответствие с теоретичните постановки на концепцията на У. Парето;

- Анализът на развитието на системата за допинг контрол и превенция в България като база и основа за сравнение и извършване на последващи разработки в тази област;

- Разкриването на процеса на допинг контрола и превенцията в България, които спомагат за вярна оценка на състоянието на дейността по отношение на глобалната антидопингова политика и способстват за повишаване на доверието към системата в България чрез развитие на професионализъм, основаващ се на научен подход.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой, характер на изданията, в които са публикувани

Публикациите на автора по тематиката на дисертационния труд са 4 броя (1 студия, 2 статии и 1 научен доклад), направени в периода 2011-2015 година. Те са публикувани (при предаване на дисертацията 1-та статия и научния доклад са под печат) в специализирани издания. В тях се разглеждат въпроси пряко свързани с тематиката на дисертацията. Тези публикации показват, че авторът работи по въпросите, включени в дисертацията от редица години и намеренията му в бъдеще да доразвива в детайли своите постановки.

Публикациите са достатъчни и съответстват на изискванията при обсъждане на дисертацията за присъждане на образователна и научна степен „доктор”.

6. Цитиране от други автори, отзиви в научния печат и др.

Използваната от автора литература (19 български автори, 51 чуждестранни автори, 17 международни актове, 7 национални нормативни актове и 12 интернет сайтове) е правилно отнесена към тематиката на труда и е коректно цитирана.

Не са ми известни цитирания на настоящия труд от други автори или да са публикувани отзиви за него, което по всяка вероятност се дължи на факта, че същият подлежи на защита и публикуване.

7. Мнения, препоръки и бележки

Безспорна е ползността на този труд, както от научна, така и от практико-приложна страна. Той е една добра основа за развитие на дейността по антидопингов контрол в страната в съответствие със световните достижения и изисквания.

При неговата оценка за мен възникват следните въпроси, по които може да се иска мнението на автора:

1. Защо при наличието на организационни структури и регламенти в България се допускат толкова често слабости в използването от спортистите на забранени за употреба вещества?

2. Необходима ли е по-строга (нормативна регламентация) намеса на държавата за санкциониране на производители, които не отразяват всички съдържащи се вещества в продуктите, които предлагат, в т.ч. и забранените за употреба от спортистите субстанции (замърсени продукти)?

3. Възможно ли е практически да се подобри взаимодействието между специализираните институции за допинг контрол, местните власти, гражданските организации (граждански контрол) и съдебния контрол, за да се подобри ефективността на дейността и какво да се направи в тази връзка?

8. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Оценката ми за извършената работа и резултатите от нея в оценявания дисертационен труд на тема **„Съвременни насоки за организация и управление на системата за ефективен допинг контрол и превенция в Република България”** е **ПОЛОЖИТЕЛНА**.

Докторантката **Дима Стефанова Карова** е изпълнила изискванията на чл.6 от Закона за развитието на академичния състав в Република България, чл.24 и чл.25 от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Наредбата за развитието на академичния състав на НБУ за присъждане на образователната и научна степен "доктор".

Предлагам на членовете на научното жури, назначено със заповед на Ректора на НБУ № 3-РК-166/10.03.2015 г., да присъдят образователната и научна степен „доктор” по професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (публична администрация)” на автора на дисертационния труд **Дима Стефанова Карова**.

Дата: 17.04.2015 г.
София

Подпис:.....
(проф. д-р Йордан Ботев)